

1. Josef Benák nabyl na základě kupní smlouvy od Jiřího Adamce pozemek p. č. 1034 v katastrálním území Tupesy. V kupní smlouvě byla výslovně ujednána možnost prodávajícího odstoupit od smlouvy pro případ, že se kupující ocitne v prodlení se zaplacením kupní ceny a nezaplatí ji ani na výzvu prodávajícího v dodatečné měsíční lhůtě. Kupní cena byla splatná dne 10. 5. 2013. Vzhledem k tomu, že ji kupující nezaplatil, vyzval jej kupující dne 25. 6. 2013 k jejímu zaplacení. Kupní cena však nebyla na účet prodávajícího připsána ani během následujícího měsíce. Kupující z tohoto důvodu od kupní smlouvy odstoupil. Prodávající odmítl pozemek vyklidit, a proto jej prodávající o vyklizení zažaloval. Soud I. stupně žalobě vyhověl a uložil žalovanému povinnost vyklidit shora označený pozemek a nahradit žalobci náklady řízení. Odvolací soud rozsudek soudu I. stupně potvrdil, Nejvyšší soud dovolání odmítl; stejně tak byla jako zjevně neopodstatněná odmítnuta ústavní stížnost. Po nějaké době prodávající zjistil, že v katastru nemovitostí je stále jako vlastník zapsán kupující. Obrátil se proto na něj s žádostí o sepsání souhlasného prohlášení, které by bylo podkladem pro zápis obnoveného vlastnického práva prodávajícího do katastru nemovitostí. Kupující však odmítl poskytnout žalobci jakoukoliv součinnost; prodávající proto podal žalobu, kterou se domáhal určení, že je vlastníkem pozemku p. č. 1034 v katastrálním území Tupesy. Soud I. stupně řízení podle § 104 odst. 1 OSŘ zastavil, neboť projednání takové žaloby brání překážka věci pravomocně rozhodnuté dle § 159a odst. 4 OSŘ. Rozhodnutí o žalobě na plnění totiž v sobě vždy obsahuje závazné posouzení otázky vlastnického práva žalobce; kdyby totiž žalobce nebyl vlastníkem, nemohl by soud žalobě o vyklizení vyhovět. Proto lze otázku vlastnického práva žalobce považovat za závazně vyřešenou. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí odvolal a v odvolání namítal, že posouzení překážky věci pravomocně rozhodnuté není správné, neboť podle jeho přesvědčení se nejedná o totožnou věc. Posuďte, jak o odvolání rozhodne odvolací soud.

2. Soud I. stupně rozsudkem určil, že žalobce Milan Antoš je vlastníkem pozemku p. č. 325 v katastrálním území Brno-Líšeň. Rozsudek nabyl právní moci. Žalovaný Karel Beranec krátce poté zemřel a jeho majetek připadl jedinému dědici Ladislavu Cintulovi. Ten proti Milanu Antošovi podal žalobu, kterou se domáhal určení, že Milan Antoš není vlastníkem pozemku p. č. 325 v katastrálním území Brno-Líšeň. Žalovaný ve vyjádření k žalobě poukázal na předchozí pravomocný rozsudek, kterým bylo vysloveno, že je vlastníkem. Projednání žaloby proto dle jeho názoru brání překážka věci pravomocně rozhodnuté. Žalobce v replice s tímto stanoviskem nesouhlasil. Jednak není dána totožnost účastníků, která je nezbytným předpokladem uplatnění překážky věci pravomocně rozhodnuté, jednak zde není ani totožnosti věci, neboť žalobní petit je jiný než v předchozím řízení. Posuďte, zda projednání žaloby Ladislava Cintuly o určení, že Milan Antoš není vlastníkem, brání překážka věci pravomocně rozhodnuté, založená rozsudkem určujícím ve sporu mezi Milanem Antošem a Karlem Berancem, že Milan Antoš je vlastníkem.

3. Žalobce Zdeněk Alexa se domáhal toho, aby soud uložil žalovanému Petru Blažkovi povinnost zdržet se rušivých zásahů do jeho vlastnického práva spočívajících v umístění stavebního materiálu a jiných věcí na blíže označeném pozemku žalobce. Soud I. stupně dospěl k závěru, že žalobce nabyl vlastnické právo na základě smlouvy od žalovaného Petra Blažka, a je tedy vlastníkem, a dále že žalovaný nemá žádný právní důvod k tomu, aby pozemek žalobce popsáním způsobem užíval. Z tohoto důvodu žalobě vyhověl. Po nějaké době podal Petr Blažek proti Zdeňku Alexovi žalobu o určení, že Petr Blažek je vlastníkem téhož pozemku, neboť smlouva, kterou se Zdeňkem Alexou před několika lety uzavřel, je absolutně neplatná. Žalovaný ve vyjádření k této žalobě poukázal na to, že platnost smlouvy a otázka jeho vlastnického práva

již byla v předchozím řízení o negatorní žalobě závazně posouzena, a nemůže být tedy ve sporu o určení vlastnického práva vyřešena jinak. Z tohoto důvodu navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Posuďte, zda je soud v popsáném sporu o určení vlastnického práva vázán závěrem o platnosti smlouvy a vlastnickém právu, který učinil ve sporu mezi týmiž účastníky o negatorní žalobě.

4. Miroslav Bláha odebral od Hanuše Abrháma zboží za celkovou kupní cenu 150 000,- Kč; na fakturu vystavenou prodávajícím však nereagoval a kupní cenu nezaplatil. Hanuš Abrhám proto podal proti Miroslavu Bláhovi žalobu, kterou se domáhal zaplacení 75 000,- Kč s úroky z prodlení z této částky; celou částku neuplatnil proto, že chtěl snížit náklady řízení pro případ, kdyby soud dospěl k závěru o neplatnosti smlouvy (její platností si Hanuš Abrhám nebyl zcela jist). Soud I. stupně posoudil smlouvu jako platnou a uložil žalovanému Miroslavu Bláhovi povinnost zaplatit žalovanou sumu i s příslušenstvím. Rozsudek nabyl právní moci. Povzbuzen tímto pozitivním výsledkem, podal další žalobu, kterou se domáhal zaplacení zbytku kupní ceny, tedy opět 75 000,- Kč s úrokem z prodlení z této částky. Žalovaný Miroslav Bláha se žalobě bránil jednak poukazem na překážku věci pravomocně rozhodnuté (o žalobě na zaplacení kupní ceny již přece bylo jednou pravomocně rozhodnuto), jednak uplatněním vzájemné žaloby, kterou se domáhal určení, že kupní smlouva je neplatná. Posuďte, zda rozhodnutí o nové žalobě Hanuše Abrháma brání překážka věci pravomocně rozhodnuté, a dále zda žalovaný může za popsané situace uplatnit žalobu na určení neplatnosti kupní smlouvy.